

Nr 19

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående frågor om befrielse från ersättningsskyldighet till kronan; given Stockholms slott den 3 januari 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gösta Skoglund

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1963.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler — efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet — frågor om befrielse från ersättningsskyldighet till kronan och anför därvid följande.

1¹.

Den 13 november 1954 inträffade en trafikolycka i Borås, varvid reparatören W. med sin personbil körde på och skadade brevbärande S. som färdades på cykel.

¹ Kommunikationsdepartementets dnr SA 255/62.

Den 13 april 1956 dömde rådhusrätten i Borås W. för det han vid nämnda tillfälle gjort sig skyldig till vårdslöshet i trafik att böta trettio dagsböter. Rådhusrättens dom har vunnit laga kraft. — Generalpoststyrelsen förde icke någon skadeståndstalan i brottmålet mot W., då det försäkringsbolag, där den av W. vid olyckstillfället förda bilen var trafikförsäkrad, före rättegången åtagit sig att ersätta postverkets kostnader på grund av S:s skador i enlighet med försäkringsvillkoren.

S:s skador har visat sig mera svårartade än som tidigare förutsetts. Genom beslut av riksförsäkringsverket har S. tillerkänts yrkesskadelivränta. Enligt verkets senaste beslut har livräntan fastställts till 3 225 kr. per år att utgå t. o. m. den 13 oktober 1964. Livränta torde komma att utgå till S. jämväl efter nämnda datum. Den försäkringssumma om 60 000 kr., som försäkringsbolaget är skyldigt att betala, har icke räckt att täcka såväl vad bolaget har att utgiva till S. som postverkets kostnader i anledning av S:s skador. För tiden den 14 oktober 1957—den 31 december 1961 uppgår postverkets av bolaget icke ersatta kostnader till 13 394 kr. 72 öre. I fråga om delta belopp har postverket framställt krav emot W. Därjämte har postverket beräknat, att W:s skuld till postverket — under förutsättning att yrkesskadelivränta efter oförändrade grunder skall utgivas till S. även efter den 13 oktober 1964 — fr. o. m. den 1 januari 1962 ökar med 2 489 kr. 15 öre per år till den 17 februari 1973, då S. fyller 67 år, och därefter med 1 244 kr. 58 öre per år.

I en den 10 oktober 1962 till kommunikationsdepartementet inkommen framställning har W. anhållit att han måtte bli befriad från ersättnings-skyldigheten till postverket.

Av utredningen i ärendet framgår bl. a. att W. genom långvarig sjukdom fått sina inkomstmöjligheter starkt begränsade samt att hans taxerade inkomst till statlig inkomstskatt för åren 1958—1960 uppgått till resp. 6 400 kr., 6 810 kr. och 4 730 kr.

Generalpoststyrelsen har i utlåtande den 18 oktober 1962 uttalat, att skäl talar för att W. bör befrias från den betydande skuld, som han synes sakna möjlighet att betala och som enligt styrelsens mening icke står i proportion till den av honom vid olyckstillfället begångna, ganska ringa trafikförseelsen.

Riksrevisionsverket har i utlåtande den 19 november 1962 med hänsyn till föreliggande omständigheter tillstyrkt, att W. befrias från angiven ersättningsskyldighet till kronan.

Departementschefen

Med hänsyn till i ärendet föreliggande särskilda omständigheter anser jag i likhet med remissmyndigheterna, att W. bör befrias från den ersättningsskyldighet till kronan, som må åvila honom.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva att W. befrias från den ersättningsskyldighet till kronan, som han må ha ådragit sig i anledning av förenämnda trafikolycka den 13 november 1954.

2¹.

Den 19 januari 1958 inträffade vid Ål-kilen i Åls socken en trafikolycka, varvid byggnadsgrovarbetaren E. med sin personbil sladdade av vägbanan. Vid Nedansiljans domsagas häradsrätt yrkade E., att kronan måtte förpliktigas utgiva ersättning för de skador, som i samband med olyckan uppstått på bilen, då kronan såsom väghållare underlåtit att hålla vägen i ett för samfärdseln tillfredsställande skick.

Häradsrätten lämnade genom dom den 15 december 1959 E:s talan utan bifall samt förpliktade E. att ersätta kronan dess rättegångskostnader med 1 625 kr. 15 öre. Svea hovrätt, dit E. fullföljde talan, fastställde genom dom den 12 oktober 1960 häradsrättens domslut samt förpliktade E. att ersätta kronan dess kostnader å målet i hovrätten med 977 kr. 10 öre jämte kostnaden för domslösen. Kungl. Maj:t fann i beslut den 17 oktober 1961 ej skäl meddela prövningstillstånd i följd varav hovrättens dom skulle stå fast. De belopp E. enligt häradsrättens och hovrättens domar har att ersätta kronan uppgår sålunda till sammanlagt 2 602 kr. 25 öre jämte kostnad för lösen av hovrättens dom.

I en den 17 juli 1962 till kommunikationsdepartementet inkommen framställning har E. anhållit att bli befriad från ersättningsskyldighet i anledning av häradsrättens och hovrättens domar mot att han genast betalar 1 300 kr. till kronan. E., som är född 1898, har uppgivit, att han är invaliderad och därför erhållit förtidspension. Han är änkling sedan 1960. Pensionen utgår med 245 kr. i månaden. E. äger en fastighet, som är taxerad till 13 600 kr., och har ett kapital av 6 000 kr. på bank. Hans invaliditet har medfört, att han icke utan anlitande av sina besparingar kan reda sig ekonomiskt.

Riksrevisionsverket har i utlåtande den 9 augusti 1962 uttalat, att verket med hänsyn till föreliggande omständigheter icke har något att erinra mot att E. beredes eftergift i fråga om ytterligare ersättningsskyldighet för de honom ådömda rättegångskostnaderna, därest han inbetalar 1 300 kr.

Departementschefen

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter vill jag inte motsätta mig att E., därest han inbetalar 1 300 kr., befrias från den återstående ersättningsskyldighet mot kronan, som enligt häradsrättens och hovrättens domar åvilar honom.

¹ Kommunikationsdepartementets dnr SA 121/62.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva att E., därest han inom tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, inbetalar ett belopp av 1 300 kr., befrias från honom åvilande återstående ersättningsskyldighet mot kronan i anledning av Nedansiljans domsagas häradsrätts dom den 15 december 1959 samt Svea hovrätts dom den 12 oktober 1960.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Lindahl